บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์	ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้จ่ายเพื่อป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) ในเขตพื้นที่ก่อสร้างรถไฟฟ้าจังหวัดกรุงเทพมหานคร
ชื่อผู้เขียน	นายจักราวุธ ฤทธิมา
ชื่อปริญญา	เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)
ปีการศึกษา	2562

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสาเหตุและผลกระทบจากปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) 2) ศึกษาปัจจัยที่ผู้ได้รับผลกระทบตัดสินใจเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) ในเขตพื้นที่ก่อสร้างรถไฟฟ้าจังหวัดกรุงเทพมหานคร และ 3) ศึกษาพฤติกรรมของประชากรในพื้นก่อสร้างรถไฟฟ้าจังหวัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความตระหนักถึงปัญหาของฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) และปัจจัยที่ดึงดูดให้ตัดสินใจเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการป้องกันปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) เป็นการศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างประชากรในเขตพื้นที่ก่อสร้างรถไฟฟ้าจังหวัดกรุงเทพมหานครจำนวน 262 ราย โดยการใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุของการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) เกิดจากธรรมชาติ และการกระทำของมนุษย์ ผลกระทบไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจ แต่ยังผลกระทบต่อทุกอวัยวะทุกเซลล์ในร่างกาย ปัจจัยที่ผู้ได้รับผลกระทบตัดสินใจซื้อเครื่องมือป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) ได้แก่รายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยผลการศึกษาพบว่าเมื่อประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เพิ่มขึ้น 1 บาท จะส่งผลทำให้ ค่าใช้จ่ายเพื่อป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) เพิ่มขึ้น 0.106 บาท

มูลค่าการใช้จ่ายเพื่อการป้องกันหรือรักษาโรคที่เกิดจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3,990.80 บาทต่อปี เมื่อคำนวณมูลค่าความเสียหายโดยรวมจากจำนวนประชากรในเขตพื้นที่กำลังก่อสร้างรถไฟฟ้าจำนวน 13 เขต คิดเป็นมูลค่า 4,963,053,714.40 บาทต่อปี มูลค่าของความเต็มใจจะจ่ายเงินเพื่อป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) ในเขตพื้นที่กำลังก่อสร้างรถไฟฟ้ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22,696.53 บาท เมื่อคำนวณมูลค่าความเสียหายเฉลี่ยโดยรวมจากจำนวนประชากรในเขตพื้นที่กำลังก่อสร้างรถไฟฟ้าจำนวน 13 เขต คิดเป็นมูลค่าใช้จ่ายประมาณ 36,899,496,453.81 บาท

พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตระหนักและมีแนวโน้มที่จะจ่ายเงินเพื่อการป้องกันตนเองมากขึ้น โดยสังเกตได้จากจำนวนของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เคยเสียค่าใช้จ่ายเพื่อป้องกันฝุ่นสูงถึงร้อยละ 76.34 เป็นเพราะประชากรในกรุงเทพมหานครเริ่มได้รับผลกระทบจากปัญหาฝุ่นในวงที่กว้างและนานขึ้น

และคาดว่าได้รับผลกระทบทุกปี พฤติกรรมของประชาชนส่วนใหญ่จึงรู้สึกตระหนักและได้เตรียมการรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นมากขึ้น สังเกตได้จากปัจจัยที่ดึงดูดให้จ่ายเงินเพื่อป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) จากการทดสอบทางสถิติพบว่า “เมื่อระดับค่าฝุ่นละอองเริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้น” เป็นสิ่งดึงดูดให้ประชาชนตัดสินใจจ่ายเงินเพื่อป้องกันฝุ่นเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกปัจจัยสำคัญคือ “เมื่อรู้สึกว่าตนเองเจ็บป่วย” ซึ่งเกิดจากพฤติกรรมในการปกป้องตนเองเพื่อบรรเทาหรือรักษาโรคที่เกิดขึ้นให้หายขาด เป็นผลกระทบทางตรงทำให้ประชาชนจำเป็นต้องจ่ายเงินเพื่อรักษาตนเอง

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยที่ทำให้ประชากรในพื้นที่ก่อสร้างรถไฟฟ้าในจังหวัดกรุงเทพมหานครตัดสินใจซื้อเครื่องมือเพื่อป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่เพิ่มขึ้น และเมื่อแนวโน้มฝุ่นละอองเริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้น และเมื่อผู้ได้รับผลกระทบเกิดความเจ็บป่วยจากการสัมผัสหรือสูดดมฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) เข้าสู่ร่างกาย